

## وضعیت دادن به بیمار :

### 1- قرار دادن بیمار در وضعیت نشسته :

الف) قبل از بالا آوردن سر تخت از بیمار بخواهید که زانوan خود را کمی خم کند. این امر مانع از سر خوردن بیمار به پایین تخت می شود. وقتی ناحیه باسن بیمار درست در محل شکسته شدن تخت قرار گیرد.

ب) طبق تجویز پزشک به یکی از سه حالت زیر سر تخت را بالا بیاورید.

- چنانچه هدف قرار دادن بیمار در وضعیت نشسته باشد سر تخت را در حدود 90-45 درجه بالا بیاورید.

- چنانچه هدف قرار دادن بیمار در وضعیت نیمه نشسته باشد سر تخت را در حدود 45-15 درجه بالا بیاورید.

- چنانچه هدف قرار دادن بیمار در وضعیت نشسته کامل باشد سر تخت را در حدود 90 درجه بالا بیاورید.

- بکار گیری وسایل کمکی جهت قرار دادن بیمار در وضعیت مناسب :

الف- یک بالش کوچک را زیر سر بیمار قرار گیرد.

ب- یک بالش کوچک را در گودی کمر بیمار قرار گیرد.

ج- در صورتی که بیمار بیهوش است و یا مبتلا به فالج اندامهای فوقانی می باشد ساعد و دستها را بر روی یک بالش قرار گیرد.

.

د- یک تا دو بالش کوچک را در زیر ساق پاها در فاصله زانوها تا مچ پا قرار گیرد. توجه کنید که بالش ها گودی زیر زانوها را به صورتی پوشانند که زانوها در وضعیت خمیده قرار گیرند.

2

## ۵- با استفاده از تخته کف پا از افتادگی پاها جلوگیری کنید.

و- در بیماران خیلی ضعیف از بالشهایی در طرفین، جهت قرار دادن دستها و بازوها برای حفظ وضعیت مناسب بدن استفاده کنید.

## 2- قرار دادن بیمار در وضعیت به پشت خوابیده :

● بیمار را به پشت بخوابانید.

● بکار گیری وسایل کمکی جهت قرار دادن بیمار در

وضعیت مناسب :

الف) یک بالش کوچک را در زیر سر و شانه های بیمار قرار گیرد.

ب) یک بالش کوچک را در گودی زیر کمر قرار گیرد.

ج) ملافه های لوله شده را در کنار رانها قرار گیرد تا از چرخش آنها به طرف خارج جلوگیری کند.

د) یک تا دو بالش کوچک را زیر ساق پاها در فاصله زانوها و مچ قرار گیرد، این امر از صاف شدن بیش از حد زانوها جلوگیری کرده، پاشنه ها را بالاتر از سطح تشك قرار داده و از انحنای بیش از حد کمر پیشگیری می کند.

ه) با استفاده از تخته کف پا از افتادگی پاها جلوگیری کنید.

و) در صورتی که بیمار بیهوش است و یا مبتلا به فالج اندامهای فوقانی می باشد ساعد و دستها را بر روی یک بالش قرار گیرد.

## 3- قرار دادن بیمار در وضعیت به شکم خوابیده :

● بیمار را به شکم بخوابانید، دستها را از ناحیه آرنج خم

کرده در دو طرف تنه قرار گیرد. ساعد و کف دستها در

طرفین سر قرار می گیرند.

● بکار گیری وسایل کمکی جهت قرار دادن بیمار در

وضعیت مناسب :

3

الف) سر بیمار را به یک طرف بچرخانید. چنانچه هدف سهولت خروج ترشحات از دهان بیمار می باشد، از قرار دادن بالش در زیر سر خودداری کنید و یا یک بالش کوچک را طوری در زیر سر و تنه قرار گیرد که وضعیت مناسب سر با تنہ برقرار گردد.

ب) یک بالش کوچک را زیر شکم در فضای بین دیافراگم و تاج خاصه ای قرار گیرد، این امر از انحنای کمر، سختی تنفس و ایجاد فشار بر روی پستانهای بیمار زن جلوگیری می کند.

ج) یک یا دو بالش کوچک را در زیر ساق پا در فاصله زانوها تا مچ پا قرار گیرد. این امر انگشتان پا را از تشك بالاتر نگه داشته و از افتادگی پاها جلوگیری می کند.

بمنظور پیشگیری از ایجاد فشار بر روی انگشتان پاها می توان پاها را از لبه پایین تشك آویزان کرد.

### 4- قرار دادن بیمار در وضعیت به پهلو خوابیده :

● بیمار را به پهلو بخوابانید در حالی که خط باسن کمی عقب تر از خط شانه ها قرار گیرد و دو دست در جلوی سینه قرار گیرند. زانوها لازم است کمی خمیده باشند، زانوی رویی بیشتر خم می شود.

● بکار گیری وسایل کمکی جهت قرار دادن بیمار در وضعیت مناسب:

الف) یک بالش را زیر سر بیمار قرار گیرد به طوری که سر و گردن در راستای مناسب با تنہ قرار گیرند.

ب) یک بالش را زیر بازوی فوقانی قرار گیرد، این امر از چرخش و نزدیک شدن شانه ها بهم و ایجاد فشار بر روی قفسه سینه جلوگیری می کند.

# جابجایی بیمار (2)



تهیه کننده :

واحد بهداشت حرفه ای



وحدات بهداشتی راهنمایی  
بیمارستان فارابی ملکان

## غلطانیدن بیمار به وضعیت پهلو و یا به شکم :

۱- بیمار را به کنار تخت مقابل جهتی که قرار است برگردانیده شود بیاورید.

۲- در کنار تخت بیمار قرار گیرید، دست بیمار را که نزدیک خودتان است روی سینه او قرار دهید. دست دورتر بیمار را از بدن دور کنید.

۳- پای بیمار را که نزدیک خودتان است روی پای دورتر بیمار قرار دهید.

۴- میله کنار تخت را (نزدیک به بیمار) بالا بزنید و به طرف مقابل تخت بروید.

۵- در مجاورت تخت روبروی کمر بیمار، چسبیده به تخت قرار بگیرید.

۶- با خم کردن مفصل لگن، تنہ خود را به طرف جلو خم کنید. زانوها و مج پا را خم کنید. پاها را از هم فاصله دهید و وزن خود را روی پای جلویی بیاندازید.

## ۷- برای چرخاندن بیمار به پهلو :

الف) یک دست خود را روی طرف دورتر باسن بیمار و یک دست خود را روی شانه دورتر بیمار قرار دهید.

ب) عضلات باسن، شکم، پاها و بازوها را منقبض کنید. با کشیدن بدن به طرف عقب وزن خود را از پای جلویی به پای عقبی منتقل کنید در همین حال بیمار را به کنار تخت، رو به طرف خود بغلطانید.

ج) یک یا چند بالش را زیر پای رویی طوری قرار دهید که این پا به موازات سطح تخت قرار گیرد. این امر مانع از نزدیک شدن پاها به هم و ایجاد فشار ببروی پای زیرین می شود.

د) حوله تا شده را در فضای خالی ناحیه کمر قرار دهید. این امر از انحراف جانبی ستون فقرات جلوگیری می کند.

## ۵- قرار دادن بیمار در وضعیت یکطرفه (بیمه به روی شکم) :

● بیمار را به پهلو بخوابانید، با این تفاوت که وزن بدن بیمار بر روی سطح قدامی شانه و لگن تحمل شود. در این حالت دست زیرین بیمار بطرف پشت قرار گرفته، دست رویی از ناحیه شانه و آرنج خم می شود. پای رویی کاملاً در ناحیه لگن و زانو خم شده و تا خط کمر بالا می آید، پای زیرین به میزان کمتری در ناحیه لگن و زانو خم می شود.

● بکارگیری وسایل کمکی جهت قراردادن بیمار در وضعیت مناسب :

الف) یک بالش کوچک را زیر سر بیمار قرار دهید (در صورتی که هدف تسهیل خروج ترشحات دهان نباشد)

ب) یک بالش را در فضای بین قفسه سینه و شکم، و بازوی فوقانی و تشک قرار دهید.

ب) یک یا دو بالش را در فضای بین شکم و لگن و ران فوقانی و تشک قرار دهید. این امر از چرخش داخلی مفصل لگن و نزدیک شدن آن به مرکز بدن جلوگیری کرده و همچنین انحنای کمر را کاهش می دهد.

د) با استفاده از یک کیسه شن در کف پای بیمار از افتادگی پا جلوگیری کنید.